

BALATONALMÁDI VÁROS
POLGÁRMESTERE

8220 Balatonalmádi, Széchenyi sétány 1.
polgarmester@balatonalmadi.hu
+ 36 88 542 410

Szám: 1/1076-1/2023.

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2023. november 30-i ülésére

Tárgy: Értéktár Bizottság beszámolója tevékenységéről

Tisztelt Képviselő-testület!

A magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013.(IV.16.) Korm. rendelet 3.§ (1) bekezdés c) pontja szerint az értéktár bizottság félévente, legkésőbb a félévet követő hónap utolsó napjáig beszámol a helyi önkormányzat képviselő-testületének.

Dr. Gráfik Imre, a Városi Értéktár Bizottság elnöke megküldte a Bizottság munkájáról szóló beszámolót.

A beszámoló az előterjesztés 1. mellékletét képezi.

A Bizottság mind ülését, mind tervezett programjait meg tudta valósítani.

A legutóbbi beszámoló óta a Bizottság egy ülést tartott, 2023. szeptember 30. napján. A beszámolóban Elnök úr összefoglalta a Bizottság elmúlt 7 havi tevékenységét - április-október hónapok között hat előadást tartottak, ezen felül még egy előadást tartanak 2023. november 25. napján - valamint ismertette az Értéktár előterjesztéseit, döntéseit, folyamatban lévő és az előkészítés alatt álló feladatait.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni, a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjenek.

Balatonalmádi, 2023. november 13.

Fábó Péter
polgármester

A döntés meghozatala **egyszerű többséget** igényel.

Mellékletek:

Az előterjesztést készítette:

Az előterjesztést tárgyalta:

1. Beszámoló a Városi Értéktár Bizottság munkájáról

Kovácsné Vörös Szilvia strandreferens

Humán Bizottság

7

Határozati javaslat

Balatonalmádi Város Önkormányzata Képviselő-testületének

...../2023. (.....) önkormányzati határozata

az Értéktár Bizottság beszámolójáról

Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta „Az Értéktár Bizottság beszámolója tevékenységéről” című előterjesztést és az alábbi döntést hozza:

1. Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Balatonalmádi Városi Értéktár Bizottság 2023. második félévi tevékenységéről szóló beszámolóját a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja.
2. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a döntésről – a határozat megküldésével – tájékoztassa a Balatonalmádi Városi Értéktár Bizottság elnökét.

Felelős: Fabó Péter polgármester

Hivatali felelős: Tárnoki Renáta aljegyző

Határidő: 2. pontban azonnal

Balatonalmádi, 2023. november 30.

Fabó Péter sk.
polgármester

dr. Gáspár-Fekete Judit
jegyző

Beszámoló a Városi Értéktár Bizottság munkájáról

Tisztelt Polgármester Úr! Tisztelt Képviselőtestület!

Tekintettel arra, hogy a 2023. ELSŐ FÉLÉVI JELENTÉSÉT EZ ÉVBEN A megszokottnál korábban (2023. április 19.) terjesztettem elő, így a mostani jelentésem a 2023. második félévére vonatkozóan nagyobb időszakot ölel föl.

A Városi Értéktár Bizottság jelen beszámolóm után (a korábbi évek gyakorlata alapján) 2023. decemberben és 2024. januárban nem tervez előadást.

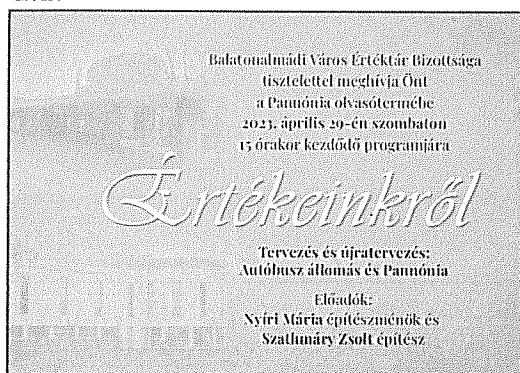
1. Értéktár Bizottsági ülés

1.1 Az Értéktár Bizottság 2023 második félévi ülését 2023. szeptember 30.-án tartotta.

2. Értéktár Előadások

A legutóbbi beszámoló óta megrendezésre került **Értéktár előadások** továbbra is jelentős érdeklődés mellett hangzottak el. (Egyetlen esetben; szeptember 30-án nagyrendezvénnel ütközve és a fölépcső förlújtása miatt nem a megszokott helyen, s ennek következtében néhány érdeklődő lemaradt az előadásról.)

2.1.

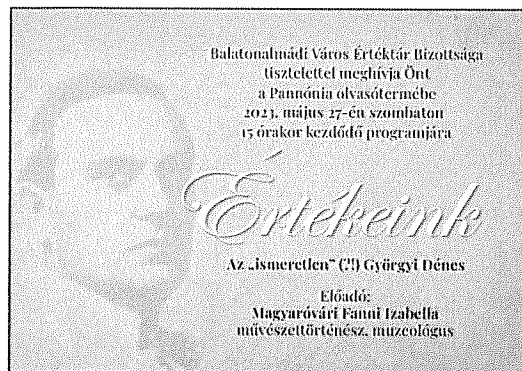

2023. április 29.

ÉRTÉKEINKRŐL – Tervezés és újratervezés: Autóbusz állomás és Pannónia

Előadó: Nyíri Mária építészmérnök és Szathmáry Zsolt építész

2.2.

2023. május 27.

ÉRTÉKEINK – Az „ismeretlen” (!) Györgyi Dénes

Előadó: Magyaróvári Fanni Izabella, művészettörténész, muzeológus

2.3.

2023. június 13.

Kihelyezett előadás – a megvalósult EKF 2023. mini-pályázati programmal kapcsolatban - a Györgyi Dénes Általános Iskolában

2.4.

2023. június 24.

ÉRTÉKEINKRŐL – Györgyevics Tamás: *Széchenyi Zsigmond élete*.
Könyvbemutató (A szerzővel beszélgetett: Gráfik Imre)

2.5.

2023. szeptember 30.

ÉRTÉKEINK – Medgyaszay (Benkő) Istvánra emlékezve: *Templom/Színház/Múzeum*
(Születésének 145. évfordulóján / Almádi (Szt. Imre) templom) – Veszprém (Petőfi Színház) –
Veszprém (Laczkó Dezső Múzeum)
Előadó: Baldavári Eszter művészettörténész-muzeológus

2.6.

2023. október 28.

ÉRTÉKEINK – Könyvbemutató. Fodorné László Mária: *Szóltésbe álmódott Sárköz. Sárközi szövés technikák kézikönyve.*

A szerzővel beszélgetett: Landgráf Katalin textilművész és Dr. Richter Anna gyapjúszővő. Közreműködött a *Kákics* zenekar.

Tervezett előadás

2023. november 25.

ÉRTÉKEINK – *A vörösberényi kolostor és magtár*

Előadó: Czuczor Sándor

3. Egyéb rendezvény

3.1.

M E G N Y I T Ó	 A „játékok játéka” BUTTON SOCCER GOMBFÓCI	O P E N I N G
	 Minden érdeklődő szeretettel várunk! Ne várjunk, az időtérrel járunk!	
Balatonalmádi 2023. szeptember 9. (9. September 2023) György Dénes Általános Iskola Tornacsarnok (György Dénes Általános Iskola Tornacsarnok) 8220 Balatonalmádi, Bajcsy-Zsilinszky u. 10.		
Gombfóci világsztárok Balatonalmádiban? – Igen! Értéktárak a tudás öröklődés lakosságát és a gyerekeket, hogy a mintegy háromnegyed százados hagyományt megőrizhessék. A Gombfóci örökség jegyében – az EKF 2023 minipályázatok támogatásával – különleges esemény kerül megrendezésre 2023. szeptember 9-én a György Dénes Általános Iskola tornacsarnokában. A rendezvény menete: „Félek a játékokat nem tudó emberektől.” (József Attila) „Nem azért felejtenek el játékokat, mert megőrzésüknek hanem attól öregszünk meg, hogy elfelejtünk játszani.” (George Bernard Shaw) „Ez nem a világunk: Gombfóci, ne hátrózz!” (A vörösberényi kolostor szöveg) A rendezvény célja: A történelmi Magyarországon három generációs műveltség-átvitel, magyar leleményű játék, a gombfóci bemutatása és népszerűsítése, mind a magyar, mind a külföldi vendégek körében. Különös tekintettel a futballra, hogy kimondottan élet és szimulációk mellől és egy szabaddan, valaminek zárt térben, minden korosztály és lányok/nők, fiúk/felek, sokmennyiség, ügyesség és tehetség érzékeltetése, fejlesztesse a szabadidős társasági játékok iránti érdeklődést. Az asztalon játszott futballjátékok játékokat a játékosokat ismeretünk szerint más a korszakokhoz és a játékokkal jelenítették meg. Innen ered az ötlet, a futballnak egy – valódi futballpályán – asztalra helyezett táblán (pályán) gombokkal való játszása. A valódi csapatgombokkal játszott játék szabályos körben eljárási magyarázat: gombfóci, egyértelműen erre utal. Balatonalmádiban, az 1950-es években, a ma György Dénes nevet viselő Általános Iskola tornacsarnokában játszotta a gombfóci. A hagyományos gombfóci öröksége a Balatonalmádi Városi Értéktár része. A hagyományt őrző Magyarországi Klub tagjai az iskola egykori tanulói voltak. A rendezvény mindezt felidézni a kapcsolódó gombfóci-történeti kamara kiállítás keretében.		
2023. 09.09. de. 10.00 órákor		09.09. 2023. at 10.00 am

Az Új Almádi Újság augusztusi számában megjelent előzetes híradást követően sikeresen megvalósult - kapcsolódva a VEB 2023 programjához – egy Hungarikum esélyes magyar leleményű futballutánzó játék, a (GOMBFOCI®) *Balaton Kupa* megrendezése.

A Györgyi Dénes Általános Iskola aulájában ez alkalommal egy *gombfoci-történeti kamara-kiállítás* is megnyílt, melyet a tanulók és a tanárok egyaránt érdeklődéssel fogadták. A kiállítás és a játéknap hivatalos nyitányán a köszöntő/megnyitó beszédet Fabó Péter polgármester úr tartotta.

Lásd: <https://www.youtube.com/watch?v=82ze6RKkP9s> (Készítette: Koszteczy László)

Megemlíti, hogy a reméltNÉL - több objektív ok miatt - szerényebb érdeklődés mellett zajlott versengésben meghívás alapján csak a *hagyományos gombfocit* fővállalók vehettek részt. Ennek figyelembevételével jelentős a tény, hogy a *szektorlabda* néven sportjátékká minősített játékosok köréből a hazai 200-as ranglistában szereplő 4 fő jelenléte emelte az esemény rangját. (Az persze nem véletlen, hogy a hazai lista 4. helyezettje győzött.)

Ez alkalommal is köszönöm Fabó Péter polgármester úr, Ács Attila igazgató úr, Agg Z. Tamás intézményvezető úr és Dankó Friderika könyvtárvezető sokoldalú támogatását és segítségét az esemény megvalósításában.

3.2.

Az **Értéktár Bizottság minden tagja** (mint az több híradásból is kitűnik) személyesen és aktívan részt vett a *Pomerium Almádi* több napot érintő programjában.

4. Értéktár javaslatok és határozatok

Az év folyamán az Értéktár Bizottsághoz beérkezett javaslatokat megtárgyaltuk és az egyhangúan hozott határozatokat eljuttattuk az javaslattevőkhöz.

4.1.

Korábban elbírált előterjesztés alapján („Javaslat *Bélai – Drezsik – Gyula* tartalékos zászlós (1921-2009) életműve és katonai pályája települési értéktárba történő felvételéhez.”) az Értéktárba való fölvetelt a Bizottság nem fogadta el. Egyidejűleg javasoltuk – a már évekkal előbb is fölvetődött – és kialakítandó *Hősök falán* emléktábla elhelyezését, mellyel kapcsolatban önkormányzati egyeztetést kezdeményeztünk (lásd **Melléklet.**)

4.2.

Az újabban érkezett előterjesztést [„(gróf?!) *Andrássy Gyula* festészeti örökségének Balatonalmádi Város Értéktárába vétele.”] a Bizottság nem tartotta elegendőnek, így a végleges elbírálását - kiegészítéseket és pontosításokat kérő határozat megküldésével – későbbre halasztotta a Bizottság.

A fentiek következtében beszámolóim időpontjában változatlan a **helyi értékek száma: 34.**

5. További lépések a Balatonalmádi Városi Értéktár információs-kommunikációs kiterjesztésére

5.1. A meghívók az *Értéktár előadásokra* protokoll, illetve javított címlista alapján kerülnek kiküldésre (elektronikus úton), de tapasztalatunk szerint további pontosításokra van szükség.

5.2. Folyamatban van a Pannonia Művelődési Központ és Könyvtár honlapján belül az *Értéktár Bizottság felületének megszerkesztése*. (Bizottsági ülések jegyzőkönyve, javaslatok, határozatok, meghívók, az *Új Almádi Újságban* megjelent híradások, előadásokkal kapcsolatos írások adatbázisba történő elhelyezése.)

5.3. Dudás Zsolt képviselő úr kezdeményezésére – több intézmény, illetve egyesület képviselőinek bevonásával - megkezdődött egy az Értéktár anyagát is magába foglaló új könyv szakmai anyagának összeállítása. A cél: olyan Almádit bemutató kiadvány megjelentetése, mely többes felhasználásra alkalmas.

6. Közlemények az Új Almádi Újság hasábjain

Az Értéktár Bizottság 2 taggal (Czuczor Sándor és Kovács István) képviselteti magát a szerkesztőbizottságban. Czuczor Sándor tagunk folyamatosan és fáradhatatlanul közli az kultúrtörténeti és helytörténeti vonatkozású írásait. Kovács István és Dankó Friderika is gyakran jelentkezik rövidebb-hosszabb helytörténeti közleménnyel. Kifejezetten az Értéktárral kapcsolatban lásd:

6.1. Gráfik Imre: *Váth János és a Vasi szemle* 2. közlemény. (Folytatása következik) In *Új Almádi Újság* (2023) május 12. oldal

6.2. Gráfik Imre: *Váth János és a Vasi szemle* 3. közlemény. (Folytatása következik) In *Új Almádi Újság* (2023) június 12. oldal

6.3. Gráfik Imre: *Váth János és a Vasi szemle* 4. közlemény. In *Új Almádi Újság* (2023) augusztus 11. oldal

Ezt a gyakorlatot az *Új Almádi Újság* szerkesztőségének egyetértésével folytatjuk: azaz egyes Értéktár előadás előzetesének vagy az elhangzott előadást, témát földíező, rövidebb közlemény jellegű publikálását (korlátozott: maximum 4000 karakter és 1-2 fénykép terjedelemben).

7. Egyéb

7.1.

Az Értéktár Bizottság elnöke meghívott előadóként részt vett egy rangos nemzetközi konferencián: *Folk / Vernacular Architecture: From the Traditions to the Future 2nd Internat. Conference of the Committee for Folk Architecture*, HAS co-organ. by the Research Inst. of Art Theory and Methodology, HAA Veszprém – Taliándörögd – Basacsöny, Hungary, 27-31 August 2023.

Mint arra a prezentáció címe utal [*THE CHANGES OF (FOLK) ARCHITECTURAL HERITAGE (The example of Balatonalmádi; past – present – future)*] (See: Special issue of the journal “*Symmetry: Art and Science*”, 2023/1-4. 90-93.) az előadás szülővárosának történeti és jelenkori példázataira épült.

7.2. Az Értéktár Bizottság elnöke az MTA Pécsi és Veszprémi Akadémiai Bizottsága idej közös rendezésű **Pannon Tudományos Nap** keretében 2023. október 18.-án az MTA VEAB veszprémi székházában plenáris előadást tartott: „(Népi) építészeti örökségünk esélyeiről. (Különös tekintettel a Balatonfelvidékre.)” címmel.

Lásd: <https://www.youtube.com/watch?v=JSJV1w-gRjk> (1.03.00-tól)

7.3. Az Értéktár Bizottság részéről szakanyaggal segítettük az *Almádi Panteon* (Györgyi Dénes szobra) és a *Színes lépcsők* (Vasútállomás aluljáró) programok megvalósítását.

Beszámolóm végén, mind a magam, mind az *Értéktár Bizottság* nevében köszönöm a Tisztelt Képviselőtestület, továbbá valamennyi, – munkánkat segítő – Intézmény, Egyesület, civil szervezet, lokálpatrióta magánszemély erkölcsi és anyagi támogatását.

Tisztelettel kérem az Értéktár Bizottság munkájáról szóló beszámoló elfogadását.

(Szombathely) –Balatonalmádi, 2023. november 12.

Dr. Gráfik Imre
Elnök

Melléklet.

BALATONALMÁDI VÁROS
POLGÁRMESTERE

8220 Balatonalmádi, Széchenyi sétány 1.

ü.sz.: -

Tárgy: Településrendezési eszközök módosításának megindítása

ü.i.: Berki Bálint

az Lk1 és Lk 9 építési övezetben a közforgalom elől elzárt magánút és a közforgalom céljára átadott magánút szélességének pontosítása céljából

Emlékeztető

Időpont: 2023. július 18. 15:00

Helyszín: Balatonalmádi Közös Önkormányzati Hivatal kis ülésterme
8220 Balatonalmádi, Széchenyi sétány 1.

Jelen vannak:

Gráfik Imre, Dankó Friderika, Fabó Péter, Berki Bálint

Gráfik Imre - Balatonalmádi Város Értéktár Bizottságához érkezett javaslattal összefüggésben, a bemutatott iratok alapján - felvetette, hogy a Baross G. út – Kossuth L. utca sarkán álló Hősi emlékmű vöröskő falára időközben felkerült 3 emléktáblát célszerű lenne áthelyezni a Györgyi Dénes által megkomponált emlékmű szerves folytatását képező vöröskő támfalra, tekintve, hogy ezek a táblák engedély nélkül kerültek elhelyezésre. Az emlékmű környezetének kialakításából - védett, elmélkedésre alkalmas, padokkal ellátott teresedés - adódóan a vöröskő támfal alkalmas lenne a 3 már kihelyezett tábla fogadására, valamint a jövőben elhelyezendő táblák elhelyezésére.

A jelenlévők a felvetéssel mind egyetértettek.

Az ügyben szükséges további intézkedések a későbbiekben folyamatosan történnek.

A megbeszélés 15:45-kor véget ért.

Balatonalmádi, 2023. július 18.